

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1.70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виріш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
в 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунщини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
кодовського в пасажі Гансмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
30 с. від стрічки.

Історична хвиля.

(+) Збори земців, що відбули ся дня 19. н. ст. липня в Москві під проводом гр. Гайдена, є безперечно многоважною історичною подією, тим то бачність всего цивілізованого світа звернена в сю сторону. Се буде без усякого сумніву рішучий перелом в дальнім розвитку російської держави на зовсім новим підвалинах, розвитку так досяглого, що супроти сего бліднуть всякі особисті згляди. Дотеперішня будівля російського царства, оперта на середньовічних підвалинах самодержавія, православія і обрусенія, що мали бути заборолом проти змагань і ідей «гнилого Заходу», розпадає ся, а на звалищах сеї перестарілої будівлі повстане нова на європейських основах. Доведена до повного занепаду зіпсованим чиновництвом і грізною самовладою, знеславлена перед лицем усього світа, здобуває собі Росія новими змаганнями належне їй поважанє і становище починами до відродін на нових основах, котрі підготовляють зібрані в Москві земці. Коли поліцмайстер вдер ся з поліцією до сьвітлиці, в котрій радили земці, щоби розбити нараду, станули зібрані земці однодушно проти такого нікчемного почину поліції і тим перед лицем цивілізованої Європи здобули собі і Росії те поважанє, яке так соромно занастало чиновництво і нездарні російські полководці. Коли поліцмайстер хотів записувати імена зібраних, кликнув гр. Гайдена: «Запишіть всю Росію!», а сей оклик неперечно відобє ся гомоном не лише в російській царстві, але зєднає прихильність тим змаганням усього

культурного світа. Се мужне становище гр. Гайдена і земских зборів стає певним доказом, що на розвалинах самодержавної Росії виривають свіжі і нові люди, яких не зможуть вже здержати в тих змаганнях ніякі темні сили.

Ся подія стає також певним доказом, що в хвилі, коли Росія наслідком дотеперішньої управи опинила ся на краю пропасти, найшли ся мужі, котрі зуміли серед загального розладу і розстрою хватити керму в свої руки, щоби вольнодумний рух повесли на просту і ясну дорогу, котра доведе до доброї ціли. Показало ся, що в грізній хвилі найшли ся в Росії уми, котрі зрозуміли грізне положєнє і досроли до трудної задачі перестрою заналащеного царства.

«Запишіть всю Росію!» кликнув гр. Гайдена до поліцмайстра і справді влучно схарактеризував сучасне положєнє, бож нема народу, нема стану, котрий був би вдоволеній нинішню управою російської держави, котрий не бажав би горячо усунєня зіпсованого чиновництва, знесєня самоволі і самовлади і заведеня конституційного устрою держави. Збори земців висловили отже влучно, що вся Росія, в сї народи бажать нового, європейського ладу і тим способом збори земців зазначили, що они є першими репрезентативними зборами російської держави. Они дали вираз почуваням, бажанням і домаганням всіх верств суспільних, всіх гноблєних доси самовладою народностей.

Ударити в стіл, а ножиці відозвуть ся; так і тут насила поліцмайстра викликала відповідь, котра відобє ся голосним гомоном в російській державі і долетить до царського престолу та не дасть ся заглушити

підшептами царских двораків і стане памятною по всі часи в історії Росії.

Росія вступає тепер без усякого сумніву в нову добу розвитку, тим то се є історична хвиля. Доси було російське царство поліційною державою, в котрій все рішала самоволя і самовлада адміністрації, в котрій кождий чиновник від найвисшого до найнизшого почував себе самодержцем, не оглядав ся на ніякі закони, ніякі слїдства а розпоряджав по адміністративному порядку долею одиниць і народів. Самоволя такого чиновника нищила не лише долю і будучину одиниць і цілих родин, але загороджувала цілим верствам, цілим народам дорогу до культурного поступу і розвитку. Важкі поражєня нанесені російським війскам на манджурскім боввищу, а фльоті на водах великого Океана підорвали до самих основ російського великана, що був пострахом для всіх, а гноблені доси народи набрали відваги, подумати про свою долю і про напору держави. Візвані поліцмайстром земці до залишеня дальших нарад, не послушали єго візваня, радили дальше, а на тих нарадах запали важні ухвали. А ті ухвали є важніші і мають далекосягліші наслідки, як убиство не одного чиновника високого або великого князя. Спокій, з яким земці дали відповідь поліцмайстрові і з яким вели дальші наради та ухвалили важні постанови, показує наглядно, що самовлада в Росії вже зовсім втратила свою вагу і повагу, що її вже не слухають. Се є поражєнє російського чиновництва страшніше як усі поражєня російської армії.

Але се, що стало єя в Москві на зборах земців, стає також певним доказом, як нерозумнє є російське чиновництво, котрому здавало ся, що єго влада є вічна. Коли

Сильвестер Яричевский.

„КАЗЕТА“.

(Конець).

Пододозьо спльовував і все посував ся назад; поліцай слухав єго чємностей зі стоїчним спокоєм, гідним такої справи. Віддаль межі проповідником а поліцаєм ставала щораз більшою, врешті «бургер» зникав зівсім з поліцаєвого горизонту. Зникав, бо мав преці єще дві стації.

Ішов наперед під дїм сьвященника. Тут рідко коли кинув яке слово більше крилате, звичайно стояв пару минут, покивуючи мелянхолїчно головою і посував ся, заганаючи порядні качки, ід домови мїського дяка. То була одна з важних стацій.

Горатинський дяк уходив за вченого в книжній мудрости. Сам він чванив ся, що знає «неодно». Єго авторитєта не міг якось знєсти Пододозьо, хоть корив ся по тверезому перед дяковим гєнїєм. Впрочім не можна було єго ніяк посуджувати о соперничу зависть. Ні. Він єго не любив, бо не любив.

— Ага, ту мешкає той мудрий, той саямон, що мудріший, як саямонові капці! А де ти тої мудрости набрав? Ова! Чи не при пучованю черевиків? Га? Вмієш багато язиків, чує, га? Щось якби «гайта, вісьта, віо і птру!» А ще більше не ласка! Ти лежунє!..

І знов сипала ся розгільна каскада слів бистрих, як гірські потоки на неповинну дяківску голову. Пододозьо говорив що раз то енергїчнійше, доки не вбила єго енергїї сама дякова жінка, що надходила звичайно з водою і зливала нею обильно розгорячену голову бесїдника. Дячихи, а зглядно зимної води, він не любив і тому втікав, що міг, а з ним прогомонували послїдні слова обиди дяківської чєсти.

В політику наш Пододозьо не бавив ся ніколи на цілому своєму пятихрестиковому житю. На що єму було політики?

— Циж то не вшиєтко єдне, — мудрував він, — чи Поляк чи Русак? Всї ми Ідного Господонька діти. Тільки, що Поляк ци там по ученю лацінїк має грубого і великого ксьондза, а ми трошки тоньшого. То вшиєтко єдно! Той грубий — бо всео сам поїдає, а сей гєйби делїкатнійший — субтельнійший, як то кажуть, бо мусить ділити ся з жінков та синами та паннами... То-що. Все свої клопоти з жінков... ой клопоти..

Тут звичайно оглядав ся, чи не стоїть де єго власна жінка, аби потому дома не відплатила за ті слова. Бож до неї він відносив ся звичайно з приналежним поважанєм. Тож і тепер не призабув додати:

— Гадаєте, що я ту говорю про мою рідну жінку? — Питав окружаючих єго жидків і роззявив мїста Горатина. — О ні, брєнь нас Боже! Моя жінка — порядна кобіта! О ві!..

— Або кажут, що Поляк є ліпший, як Ру-

сак... Чому? Що ходити може чьисом у ліпшим сурдуть або що. Всї ми з єдної глини зліплєні. Пан Біг, як сотворив чоловіка, не казав: ти будєш Поляк, а ти Русак! Ні, не казав... Тому ми сї повинні любити, як брата... як сестри... Дивїт на жидів. Як вони сї тримають всі купи. Га? як, за позволенєм безроги. Ая... з них берім собі приклад..

Не був сильний в політїці, тому сходив з Поляків і «Русаків» на жидів і кінчав, звісно, утечею з одного горбка сьмітя на другий, протилєжний.

Раз тільки запустив ся в глибшу політїчну дискусїю. Був то час, коли горатинська Польонія стала собі заводити «Сокола» й асєнтирувати до него всяких польських і непольських мольців. Замість патріотизму огорнув усіх до тепер спокійних горатинських жильців латиньского обряду якийсь шалений шовїнізм, що гнав їх зі стихійною силою до роздору з руским населєнєм города. З тої доби почали ся тяжкі ворожнєчі й доносє до староства й суду на деяких людий, які були в очах розполїтїкованих псевдопатріотів мїщаньских «твардими Русїнами, москалями, гайдамаками...» Малєнкі хлопці, ученики горатинської штуби, бігали в кракуєках і рогативках і висьпїували на втіху всему горатиньскому мїрови такі пієні, як: *Plynie Wisła, plynie; Bartoszu, Bartoszu! Jeszcze Polska nie zginęła!* Люди здвигали раменами і говорили, що Поляки роблять бунт, лагодять ся до повстаня. При тому пригадували собі сумної памяти для Поля-

япанські побіди захитали будівлею російського царства самодержавного, тоді проявила ся загально відчувана потреба реформ в російській державі, а се виявило ся вперше на земських зборах в листопаді минушого року в Петербурзі. Вправді заборонено тоді сі збори, але земці зібрали ся приватно і через кн. Святотка-Мирского висловили свої домагання цареві. Тоді домагали ся земці забезпечення личної свободи, охорони горожан проти самоволі і насилля, свободи висловлювання своїх думок і участі в законодавстві на земськ. соборі, котрому мав прислугувати лише дорадний голос.

Такими дрібними уступками могла перед кількома місяцями самодержавна система вдоволити домагання загалу.

Зібрані в Москві земці станули тепер на значно ширшій становищі. Вони признали начерк Булігіна зовсім невідповідним і домагають ся російської думи державної, яко справдешного законодавчого тіла після європейського взірця. Земці вважають конечною справою, щоби влада виконна була докладно определена і відділена від законодавчої влади. Вони домагають ся правительства зложеного з міністрів одвічальних перед державною думою, для котрої знов застерігають право ухвалювання бюджету. В страшній боротьбі на східно-азійськ. боєвищу і у внутрішній боротьбі дозріли умри російської освіченої верстви суспільности і в тім лежить ціла вага і значінє земських зборів в Москві.

Не можна на певно сказати, чи і як скоро поведе ся земцям справити Росію на сей широкий і новий шлях державного розвитку. Наколи цар зрозуміє вагу і значінє сеї хвилі і надасть народам конституцію відповідну сучасним потребам, тоді упаде влада чиновництва, а в Росії настане знов лад і спокій. Колиж верх возьмуть ще ті темні сили, котрі закривають світло правди перед царем, тоді може і мусить дійти до ще страшнішого розладу і заколоту в державі, що перевищить грозою дотеперішні події внутрішньої боротьби.

Шведско-норвезка унія.

Барон Бек-Фріс, б. посол в Царгороді, перенесений вже по оголошеню норвезким штуртінгом державної незалежности до Відня, мав розмову з одним з редакторів N. fr. Presse, в якій висказав ся на повиспу тему в сей спосіб:

«Розуміє ся само собою, що я ставаю кредитором імператором Австрії і королем Угорщини яко посол Швеції і Норвегії, бо король Оскар до тепер ніяк не перестав бути королем обох країв. Що до дальшого розвою подій у вітчизні все є непевне і я не беру ся висказувати жадних пророцтв. На всякий спосіб на рішенє прийде ся чекати багато довше, чам приймають з ріжних сторін, особливо за границею.

Обі палати шведского парламенту відбувають тепер багато тайних засідань, в яких ведуть ся вичерпуючі наради над тим, як треба поладити конфлікт з Норвегією. Тут дають ся чути сильні, патріотичні, велико-шведські голоси. Навіть не хибує таких голосів, що заявляють ся, коли так мусіло би бути, за війною з Норвегією. На всякий спосіб нема в Штокгольмі того настрою, що унію з Норвегією можна буде знести так легко. Однак і в Норвегії повернуло уміркованє від того часу в деяких міродатних кругах. Також в Християнії є політики, що запитують себе, чи не ухвалив штуртінг передчасного рішеня, задекретувавши знесенє Унії, за яке край тяжко може відповісти.

В сей спосіб бар. Бек-Фріс вважає не виключенням, що так парламент в Швеції, як і штуртінг в Норвегії буде перше розв'язаний і доперва вийшовше з виборів нове законодавче тіло порішить сю так основну справу для всіх відносин північної Унії. Се дасть час до надуманя і до розваги. Перед 90 роками в р. 1814 Норвегії вже були вибрали собі короля, а відтак роздумались і приступили назад до Унії. Чомуж тепер не могло би так стати ся, коли вони вже не вибрали собі зверхника, а впрочім дали зрозуміти, що хотіли би мати ним одного з архієпископів дому Бернадотіх. Чиж конечно треба ханати за рушницю? — ще є багато можливости мирного задержаня сеї так спасенної Унії для країв північного швестрова.

На питанє, як стоїть справа з шведскою кандидатурою, пр. Кароля даньского, про якого часто згадують в посліднім часі, заявив шведський посол: Я не маю жадних інформацій, однак повторю ще раз, що король Швеції не перестав бути також королем Норвегії. Тому про кандидатуру взагалі, а тим більше якого заграничного князя передчасно говорити і в посліднім часі дійсно замовкли ті поговірки. Король Оскар дав півзати з звичайною собі безінтересовностю та жертволюбностю, що він дожидає справедливого рішеня від ухвали парламенту. Він висказав ся також, що колиб дійсно мало прийти до розлученя Унії і парламент був би гадки, що член дому Бернадотіх міг би прийняти корону, він захоче супротив такої ухвали, належну пошану.

З сих слів шведско норвезкого посла вид-

ко, що північний конфлікт на всякий спосіб найде мирне і обі сторони вдоволяюче розв'язанє.

Замах на султана.

Підчас торжества Селяміку, яке відбуло ся в п'ятницю, збув ся замах, призначений на султана. Як раз покінчив був султан молитви, військо вже відмаширувало і коли султан вже хотів повернути до Ільдіца, дав ся чути нагліє страшний вибух. Наслідком напору воздуха всі шиби у вікнах мечету повилітали. Також в дипломатичнім кіоску і інших сусідних будинках вилетіли шиби, а самі будинки дізвали ушкоджень. Запанувало велике зворушенє так серед товни народа, як і серед круга дипломатичних представителів чужих держав і чужосторонців, що взяли уділ в торжестві. По сконстатованю обставин і усуненю ранних та убитих, султан удав ся в товаристві свого сина і свити до палати Ільдіц. Там повитав єго австро-угорський амбасадор бар. Каліце, довідуючись про стан султана. Султан заявив, що він і єго окружанє вийшли цілю з катастрофи; при тім заховав повний спокій.

На місци експлозії найдено кільканадцять поломаних і ушкоджених возів, убитих і покалічених коней та коло 80 осіб убитих і ранених. Слідство, яке зараз переведено з найбільшою докладностю, не змогло викрити ані безпосередної причини вибуху, чи іменно він повстав від бомби, чи міни, або неколкої машини, ані єго справців. Додумують ся, що в однім з возів мусів хтось наставити неколко машину і наставити єї за скоро, так що она ввексплодувала на дві мінати перед переїздом султана. Султан, який сам повозив своїм поїздом, поїхав по усуненю перешкод до Ільдіц-Кіоску і відповідав уклонам на овації публіки і народа.

Мимо сего замах викликав глибоке вражінє в султанській палаті. Арештовано коло 200 підозрілих осіб, однак жадних слідів сповненого замаху не викрито. Догадують ся, що єго доконали Болгари, або Вімені, однак не брак голосів, що се діла Молодотурків. Привискають також, що се були два безпосередно по собі наступуючі вибухи, бо ефект є прямо поражаючий. Крім убитих і ранених людей остало на площі коло 70 убитих і ранених коней виспих турецьких функціонерів, а надто 25 повозів, винамлених на торжество Селяміку.

ків події послідних обох повстань, коли то мущинки довили на приказ староства зголодованих і збідованих польських повстанців.

Пододозьо дуже був невдоволений такою новиною. Дуже часто розмовляв він на тему градучої Польщі зі своїм сусідом, що вмів читати і писати, і прийшов до переконаня, що воно все непотрібне. Свої переконаня, як звичайно, сповіщав всему горатинському сьвітлу.

І за те потерпів, потерпів несвідущий сердега за справу народню, яку він собі уявляв у своїй химерній голові по свому.

Перша кара, що його спіткала, не була ще така страшна.

От, вертаючи раз до дому з ринку, де дав собі порядно духа, заганяв собі взірцево качки. Се не було би на разі нічого нового. Те нове зявило ся в виді малого хлопця, що йшло в конфедератці зі школи і співало: *Płynie Wisła, płynie!*

Пододозьо видивив ся на нього як на яке чудовище, а там і став зі всіх сил кричати:

— Гваву, ратуйте люди, хто в Бога вірує! А дивіть но, ци видав хто, ци слухав! А то вже рогаті діти родять ся в нас у Горатині! От чуд, чуд який!

Люди позбігали ся.

Пододозьо хопив шапку хленчини, який надаремне кричав зі всіх сил; дай ту, ти дурни Пододозьо! Не відзялась чашка? Пододозьо обертав єї на всі боки, приглядав ся і кричав свої ваги, що сил стало.

Люди реготали ся.

Аж тут надбіг з якоїсь хати пан пасарина якийсь — велика риба в малому, провінціональному місті — і відібравши йому шапку з рук, ударив Пододозя в лице її по карку і крикнув:

— А ти вешпу морські! Не відзіти, же то патріотична данка? Же то ржеч сьвєнта! Я ці дам!

Розігнав ся до него. Пододозьо втікав, очунавши з похміля. По дорозі дістав пару штурханців. Ніхто за нього не вступив ся, всі докола стояли і з правдиво баранячим спокоєм гляділи на «уїтєк Поляка шпєз Русїна» в практиці.

Пододозьо до суду не обжалував за бите, бо знав, що справа з конфедераткою булаб для нього випала фатально.

Але паньску ласку собі затамив. І то стало ся другим його нещастєм.

На латинський новий рік станув собі, як звичайно, на однім з горбків горатинського ринку і кричав:

— Пани мої дрібненькі, що хочете робити кривду людям... Пани мої, маю до вас мову. Вінчую вас з тим новим роком, аби вам кривда наша лізла боком, а щастечко животами і зубами і носами... Оттак я вас вінчую...

Товпа реготала ся.

Він побачив, що потрапив під єї смак і став вінчувати дальше, повторив майже те саме, а все до панів. Аж надійшов якийсь маломіський панок, обидив ся і пішов до магістрату. Звідси виделеговано аж двоє поліцаїв на такого

розбизаку, як Пододозьо. Настала шарпаняна. В супроводі хору виючої і свистячої товни тягнули поліцаї свою жертву до арешту за образу панів. Проповідник зірнів по дорозі, обороняючи свою незалежність чи так вимріяну горжанську нетикальність. В казні набрав немало кулаків, а що було в ній зимно, то перестудив ся і захорів на запаленє легких.

Перевезли до міського шпиталю, не хотів ту лежати. — Я маю свою хату! — казав. Перевезли його до хати.

Не видержав, попрощав ся зі сьвітом. Не плакав за нічим і ніким, жалувал тільки за жінкою і дітьми. Сеж були одинокі його приятелі.

На похороні його йшла п'яна водоношка жидівська і голосила: Ох такий ковець тобі, бідний чоловіче, казето ти наша! Вбили тебе пани, вбили, бодай їх кольки сперли!

По кількох сумних рефлексиях в тому напрямі відігнали єї поліцаї від похорону.

Горатинську газету сконфісковала сьвєта земелька якось незадовго по руськ. Новім році...

Пани, жиди, дяк і вся прочая зажили від тепер в незакаламученім спокою.

Чернівці, в лютім 1904.

Конгрес земств.

Конгрес земств замкнув свої наради в п'ятницю о 3 год. вночі. Ухвалено ждати до осені на те, щоби правительство узгляднило заміщені в резолюціях конгресу хиби, недостатки і напрями. Колиб се не стало ся, осінній конгрес возьме сам в свої руки діло реформи теперішнього державного порядку. Ухвалено вкінці покликати на будучий конгрес також репрезентатів окрайних губерній, які не мають земств. На внесенє Ковалевського порішено допустити до нарад також мужиків, а відкинено внесенє Карпова, щоби покликати заступників робітничих організацій.

З переходу нарад приносять телеграми дальші вісти. Другого дня нарад поліція вже не пробувала перешходити земцям в їх нарадах. Зараз по год 2. були вже всі земці зібрані і розпочали дальші наради над проектом конституції, який остаточно прийнято в першій читанню. В проводі нарад дала ся відчувати парламентарна несправність президентів, натомість не бракувало знаменитих бесідників.

Між иншим Муровцев виїс, щоби проект видрукувати і розширити в цілім краю, щоби викликати критику і можливі внесення на зміни при другім читанню, яке має відбути ся при кінці серпня. Дальше жадав, щоби парламент мав право порішити про найвищу команду армії і наслідство престолоа. Ухвалено також, щоби учасники старали ся, вияснити селянам правдиве значінє і користи проєктованих реформ. Шість резолюцій, в яких подають ся найуспішніші способи такого освідомлюваня ухвалено з тим застереженєм, що пропаганда не є обовязковою. Після сего три протестуючі члени зборів виїшли демонстративно з сали нарад.

Опісля прийнято єще одну подібну резолюцію, щоби поучити населенє, в якій спосіб переводити вибори до парламенту. Піднесено також питанє масової петиції до царя, однак збори заявили ся в тім напрямі, що час на апелї до царя вже проминув і наглість положеня вимагає, щоби плян реформи предложити прямо народови.

Найважнішою подією сего дня було відчитанє довгого справозданя, яке критикує подрібно поступованє адміністрації в послїдних семи місяцях, закидає єї хиткість і безсилність та жадає зміни в цілій правительственній машині. Документ зачинає ся вичислюванєм законодавчих неправильностей і виказує, що закони вже від самого починку є недостаточні тому, що в богато випадках їх виборено від царя средствами, які не передвиджені в основних законах Росії. Наведено докази на те, що самі нарушують закони ті, що їх в послїднім часі видають в Росії. Документ наводить відтак спис законів і виказує, що они без виїмки є сего рода, мов би правительство Росії в послїдних шість місяцях переміннило ся в просту поліцейську управу. Вказує на те, що над цілими провінціями завішено воєнне право, а се вже само собою є чудовлячим доказом неспосібности правительства.

Відтак обговорено єтнені забурєня в Петербурї та вказано на те, що ті самі причини, які їх викликали, існують в цілім краю. Всї твердження підперто доказами в актах. Справозданє виказує при кінці заключєнє, що тепер треба приступити до діла, бо бюрократія веде Росію у пропасть, над берегом якої край уже станув.

Проте і послїднє засіданє, про якого вислїди вже агадали на початку, покінчило наради земців. На конгресї взагалї проявив ся сильний революційний дух, який жадає дєтронїзації Романових, бо від єї династїї не можна надїятися поважних реформ. На часї єї фракції стоїть кня. Якушкин. Всї члени конгресу зложили свої візитівки у префекта поліції, щоби поліція не могла твердити, що се були тайні збори.

Новинки.

— Календар. Ві второк: руско-кат.: Іларія, Прокля; римо-кат.: Якова апост. — В середу: руско-кат.: Гавриїла Архангела; римо-кат.: Анни матери Пр. Діви Матери.

— 3 Тернополя пишуть нам: Минувшої середи відбув ся товариський зїзд матуристів, котрі в 1865 р. в тутешній гімназїї склали іспит. З 22 товаришів померло 12, з 10 оставших при життю явило ся п'ять: 1. Барвінський Олександр проф. учительської семінарії і член ради шк. кр. у Львові, 2. о. Березовський Тома, парох в Дубравцї і декан журавеньский, 3. о. Герасимович Іван, парох в Турю, 4. Лістовський Кароль, держ. радник і заст. директора держ. залїзниць у Львові і 5. Студзїнський Адам, нотар в Залочеві. Прислали свої привіти і оправдали неспрсутність: 1. Др. Кампель Яков, лікар в Чернівцях, 2. Др. Пулюй Іван, проф. техніки німецької в Празї, 3. Др. Шульбавм Юлій, старший лікар штабовий в Позештад, 4. Цертер Арнольд, держ. віцесекретар при окр. судї в Саравї і 5. Заремба Мечислав, нотар в Кутах. З чотирох екстерністів двоє померло, а оправдали свою неспрсутність: о. Мригловдович Іван, парох в Дятківцях і о. Тарнавський Захарія, парох в Мшаві. — О год. 7-їй відчитав службу помин. за померлих професорів і товаришів о. Березовський (котрому служив посол Барвінський) а також о. Герасимович. О 8-їй год. відспівав пом. службу крил. о. Громницький в середній церкві. О год. 9-їй відбуло ся заупокійне богослужєнє в парохїяльній костелї, а в дтак удали ся зібрані до гімназїї, до капеллярїї директора, в котрій перед 40 роками містила ся осьма класа. Тут в заступствї неспрсутного директора відчитав проф. Кружель з головного каталогу імена абїтуріантів, записав стан і побут присутних і оправдавних свою неспрсутність а зазначив також померлих. Опісля оглянули учасники зїзду гімназїю, в котрій учили ся і місто, котре з того часу вельми корисно змінило ся, а о год. 1-їй зїйшли ся на спільний обїд. Серед споминів минувших лїт, як і ожиленої поговірки про сучасні відносини присутних і неспрсутних проминув час до поїзду, котрим учасники відїхали до Львова зобовязавши ся по десятиох лїтах, нагоди Бог пошлєть їм прожити, знов зїхати ся в Тернополї. Годить ся зазначити, що директором гімназїї був тоді пок. Василь Ільницький, а з професорів живуть ще доси Іван Ленчинський, вислуж. професор в Перемишлї і о. Лука Цибиш, бувший катехит, у Варшаві. З померлих товаришів згадати належить Андрія Січинського, адвокатского кандидата в Перемишлї.

— V. загальне австрійське католицке віче відбуде ся в падолиствї с. р. у Відні з отсею програмою: Сobotа, 18. падолиста о 6. год. вечером збори задля уконститування віча в віденській Курпалї (Stadtpark), опісля товаришесходни (Festkommers). В недїлю, 19. падолиста перед полуднєм торжественна служба Бога в катедрї св. Стефана. Перед і по полудни наради в секціях, вечером товариські сходни. Секційні наради будуть відбувати ся в сали стоваришеня католицких челядників (VI Gumpendorferstr. 39.) В понедїлок, 20. падолиста рано наахиди за учасній душ померлих членів давїйших віч. Перед і по полудни наради в секціях (Sophien-Saal, III Bezirk.) Вечером в тїй самїй льовалї торжественне засіданє. Ві второк, 21. падолиста дальші наради в секціях, вечером повне засіданє і замкненє віча.

Відозва вічевого комітету у Відні звучить:

До католиків в Австрїї!
Від 1896. року не було в Австрїї спільного віча всїх католиків цілої монархїї.

В сїм році, під проводом генерального комісаря католицко австрійських віч, Є. Е. гр. Сильва-Тарука, делегати австрійських дієцезій ухвалили, скликати в місяци падолиствї с. р. загальне австрійське католицке віче.

Вступні праці поручено віденській дієцезїї. Віденський комітет дієцезальний, просячи рівночасно Апостольську Столицю о благословенє для своєї великої задачі, звертає ся і до Вас, католиків Австрїї, без ріжницї обряду і народности, з горячою і рішучою просьбою поперти і помочи Вашою співучастію се підприємство так важне для католицкої справи.

Дієцезальний комітет тіпнить ся, що може рішучо заявити, що думку скликаня загального віча майже в усіх дієцезіях монархїї прийнято прихильно.

В многих дієцезіях утворили ся вже навіть окремі дієцезальні комітети, котрі мають на метї приготувати і поперти та доставити учасників віденському вічу.

Змаганя комітету до приготуваня віча найшли поміч у всїх без ріжницї народів австрійської монархїї, всїх віруючих католиків, хоч належать до ріжних обрядів і до ріжних політичних таборів. Тому віримо, що віденське віче буде взнеслим, многоадїйним і величавим, усобленєм єдности і злуки всїх таколиків, замешкуючих Австрїю.

В нинїшній хвилї, коли численні вороги Церкви з щораз більшою завязтостію борють ся проти неї, коли отверті і відпольні вороги напосїли ся вже прямо на єствоанє католицкої Австрїї і явно змагають до єї розбитя, тепер

саме є обовязком католиків стати разом до спільної праці.

V. загальне австрійське віче католицке припадає на час межї 18—21. падолиста с. р.

Дневний порядок установлено відповідно до поваги хвилї. Нарadi мають вести ся виключно над найбільше актуальними справами.

Всім, котрі зголошуть ся, підписаний комітет безпроволочно удїляє всяких пояснєнь, а передовсїм ухваленого вже регуляміну нарад, який дав ясний погляд на хід приготуваня до віча.

Аби облєкшити приготуваня віча, просить ся зголошувати намір участі в вічу вже тепер до канцеллярїї віденського дієцезального комітету (Wien I, Bäckerstrasse 14). Там належить також адресувати всякі письма, предлоги і питаня в справі віча.

В Відні, в день свята Найсол. Серця Ісуса 1905.

Приготуваючий комітет дієцезальний:

Др. Годфрїд Маршалл єпископ суфраган і генеральний викарій — почетний предсїдатель. Макс бар. Віттингоф Шель предсїдагель Народний учитель Ганс Бєсбаєр. Народний учитель Фердинанд Емїнгер Мїський радник Леопольд Куншак. Др. Філь. Іван Франкль. Гр. Курт Шнігель Дїссенберг. Бар. Франц Валтерскіржен. Капитульний крылошанин Андрїй Губер. Катедраль. проповідник Антїн Шепляйтнер. Катедр. проповідник пралат Більгельм Місале. Цїсарський радник др. Кастер Шварц. Сотрудник Август Шаєргофбер. Повітовий начальник Йосиф Вініггер.

— П. Федір Вовк, звісний український учений вибрав ся на Угорщину в наукових цїлях. Сими днями прибув до Будапешту, звідки удав ся на провінцію на етнографічні і антропологічні студїї. Від угорского міністра просьвити Люкача одержав порученє, в котрім міністер звиває, власти і приватних людей, щоби п. Вовкови давали потрібну поміч в єго підпрїятю.

— Вісти з Буковини. До вступного іспиту до I класи в кічманській гімназїї зголосило ся перед фєрїями 76 учеників, а з того здало 52. — До VIII класи ранги авансували професори II гімн. в Чернівцях: Володимир Кмицикевич і Омелян Малаховський, а Петро Кумановський дійсний учитель при тїй гімназїї, одержав титул професора.

— Нова польська гімназія. Телеграма доносить, що цїсар дозволив утворити державну гімназію в Мельниці з польською мовою викладною з початком шкільного року 1905/6. Мельниця лежить над Дністром в борщівській повітї в глухій закутї сїдньої Галичини.

— Тов-о Руских женцин в Станиславові оголошує конкурс на посаду учительки в дївочім інститутї тов-а Руских женцин в Станиславові. Першєнство мають укінченї семінаристкї. Рефлектуючі на сю посаду звольте зголоситись до Ви. Барїшевої в Угринові долїшнім, п. Станиславів.

— Видїл Руского Товариства педагогічного розписує отсим конкурсе на посаду сталої учительки а зарязєм управительки 5-класової школи видїлової ім. Шевченка з правом публичности. Удержуваної Руским Товариством педагогічним. Кімюги: Повна кваліфікація для шкїл видїлових, що найменше 5-літна практика в заводї учительским і условини до веденя і заступництва школи. Обовязки: Найменше 12 годин щажєно науки і заступництва в веденю і управї школи. Товариство дає, відповідно до кваліфікації і особистих условин, сталє винагородженє після умоби і заєвненє в видї доживотної ренти, забезпеченої всякими правними вимогами. Поданя належить вносити найдальше до 20. серпня 1905 на руки Видїлу Руского Товариства педагогічного у Львові при ул. Сикстускїй ч. 47.

— Конкурс. Товариство взаїмних обезпечєнь «Дністер» потребує кореспондента. О тоту посаду можуть убігати ся лиш такі кандидати, що попри відповідні студїї викажуть ся докладним знанєм німецького языка. Ближних інформацій удїляє Дирекція Товариства (Дьвів, Ринок ч. 10), куда належить вносити удокументованї поданя найдальше до 1. серпня с. р.

— Страїк будівельних робїтників у Львові триває вже третій тиждєнь і може не скоро покінчити ся. Переговори межї працьодавцями а робїтниками провадїть радник двора Пивоцький. Вчерашньої недїлї відбуло ся в десятиох точках міста збори ріжних соціалїстичних стоваришенєв ремісничих, на яких ухвалено симпатїї для страїкарів і загрожено «далєко сягаючими мірама», єсли не прийде до згоди між будівельними підприємцями а робїтниками. Вечером відбуло ся велике віче соціалїстів на повиставовій площї, а опісля всї вічевики в числї кількох тисячєв осіб чвїрїями дійшли аж до міського театру, звідки розїйшли ся домів по промовах кількох соціалїстичних проповідів.

— Дрібні вісти. На львівськїм університетї малї габїлітаційні виклади: др. Казимир Панек, доцент гігієни, «про каналїзацію», др. Модраковский, доцент фармакогнозїї, «про Digitalis purpurea», др. Марковский, доцент анатомїї, «про стрижїневі нерви». Красний видїл продовжив

речинець замкненя листи зголошень кандидатів до рільничої академії в Дурлянах до 15. серпня с. р. — З кінцем 1904. р. було в Австрії 4.572 адвокатів, се є о 49 більше як в попереднім році. — В Клепарові коло Львова появил са черевний тиф. —

— До П. Т. обезпечених в тов. „Алліанц“. Вдоволяючи многократно висказаному бажанню наших членів, виготовив наш Заклад всякі друксорті в рускім язичці, і заявляємо нашу готовість всі до тепер в інших языках видани членам поліси за зворотом тихже виставити їм нові в рускім язичці. — Звертаючи увагу на наші надзвичайно приступні і догідні тарифи обезпечень, які на бажане висилаєм безплатно і оплачено, вістаєм з високим поважавем: „Алліанц“, акц. тов. обезпечень на жите і ренти. Генеральна репрезентация для Галичини і Буковини у Львові, пл. Бернардинська ч. 2 а. Адольф Б. Мегр, секретар. (2—2)

Телеграми

з дня 24. липня.

Льондон. Times доносить з Токію, що у впливу Амуру стоїть на мори флотилія японських канонірок, аби відтяти довіз живности Росіянам з півночі.

Петербург. Цар відіхав до Фінляндії, щоби стрітати ся з німецьким цісарем на фінських водах.

Варшава. Польска партія соціалістична видала вчера відозву до робітників, і взиває там до маніфестації проти проєкту конституції Бульгіна.

Париж. Президент кабінету Рувіє мав вчера з російським мін. Віттом одногодинну конференцію. Опісля був Вітте на авдієнції у през. Любета. Послуханє тревало 5 чвертий години. Потім відвідав Вітте банкира Ротшильда.

Оголошенє.

На просьбу родичів та опікунів, що посиляють учеників до бучачкої гімназії, отворив монастир ОО. Василян в Бучачі конвікт, адаптуючи на се великим коштом цілий будинок погімназійний так, що в єго просторих комнатах мають ученики вигідні, окремі салі спальні, окремі до науки, окремі до забави, осібно Ідально, бібліотеку, салю концертну ітп.

В минувшім році шкільним знайшло уміщенє в конвікті 28 учеників; кромі двох, всі дістали добрі кляси і обичаї, п'ятох було відзначающих.

Не слідуючий рік 1905/6. приготовлено місця на 40 учеників Услівя принята: Мисляча оплата 50 корон. Ученики дістають в конвікті крім мешканя і харчу також пранє, опал, світло, обслугу, в потребі поміч лікарську а поза шкільними годинами вістають все під доглядом і опікою осібно на се призначеного свьященника.

З виправи має ученик привести крім приписаного шкільного мундурка — подушку, ковдру, коцик на постіль, 3 простирала на сінник, 3 простирала на ковдру, 4 пішєвки, 6 ручників, 6 сорочок, 6 калісовів, 12 хусточок і 12 шкарпеток.

Речинець до зголошення назначає ся часдо 10. серпня. На случай, коли би не зголосило ся достаточне число учеників, буде монастир примушений відступити від наміру удержуваня конвікту, о чім повідомлено би інтересованих зараз по упливі 10. серпня.

Зголошення просямо адресувати: О. Маріян Повх, Ч. С. В. В. ректор монастиря і конвікту в Бучачі. 1—5.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсїдовини: II том „Історії України-Руси“ Грушівського, II вид. брош. 7-50 К, опр. в полотно 8-90 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепкого „В горах“ гарно оправні по 2 К, „За красою“, альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлених книжок просямо подавати, якої краски має бути оправ.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентованя на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ощадженя коштів послілки можна прислати гроші чеками Щадниці почтової; вкладати може кождей, навіть і нечлени; на жаданє звертає ся вкладку кожного часу, навіть без вповідженя (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 проц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотєки або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістра“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділив „Джістер“ на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 К.
Уділи членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 К.
Позички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папери:	123.627 К.
Льокації:	169.456 К.
На рах. біжучім:	81.938 К.

Житку і паперці **СОКІЛ** можна набувати в „Соціалістичнім Базарі“ у Львові і у всіх торговлях в краю.

Композиції Ярославенка на фортепьян

* „ЛЮБОЩІ“ *

вальці по К 1-50,

* ші-ий Народний Марш *

по К 1-00

продають ся по всіх книгарнях у Львові і в Перемішлі, в Станиславові у Штавадхера, в Чернівцях у Пардінюго, в Самборі у Гайзіга в Тернополі у Комонєвського і в Коломиї у Оренштайна.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потрученя провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейський).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломию 1/6-30% вкл. в нед. і свята), Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина,
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокаля	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станиславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освєнцима
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	11:10	до Белзця, Сокаля, Любачева
10:35	з Ряшева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
11:45	з Ярославла, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезе
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кіц	4:10	до Ряшева, Любачева, Хирова.
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Козови	5:50	до Коломиї, Жидачева, Керезмезе (1/6-30%)
3:45	з Стрия, Тухлі (12/6-30%), Сколього (1/6-30%)	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:01	з Сокаля, Белзця, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	7:30	до Рави рускої
5:45	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новоселці	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:05	до Перемішля (1/6-30% вкл.), Хирова, Івонича
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Вроцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Іваня п. Сянока, Гусятина	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,		Іваня п., Скали, Гусятина, Потутор
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
	на дворець „Підзамче“	2:51	посп. до Іцкан, Керезмезе (від 1/6-30%), Калуша
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	4:15	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги,
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,		з двірця „Підзамче“
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Іваня п. Сянока, Скали, Гусятина, Грималова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
10:02	Чорткова, Заліщик, Іваня п., Скали, Гусятина	2:43	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

Льокальні поїзди.

Приходять на головний дворець:	Відходять з головного двірця:
з Брухович від 14/5 вкл. 10/9 6:50, 7:50 рано, 9:55 передполуд. (тільки в неділі і рямо-кат. свята), 1:45 попол. (тільки в неділі і р.-кат. свята); 3:05, 4:16, 5:00 попол., 7:41, 8:55 вечером.	до Брухович від 14/5 до 10/9 вкл. 5:50 рано, 8:30 рано (тільки що неділі і свята р.-кат.); 12:30 по пол. (тільки що неділі і свята р.-кат.); 2:10, 3:20 попол., 6:10, 7:30 і 7:55 веч.
з Янова 8:18 рано, 1:15, попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 4:32 попол., 8:45 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл.) і 9:25 вечером (від 14/5 до 10/9 тільки що неділі і свята).	до Рави рускої 11:15 в ночи кождей неділі.
зі Ширця 10:10 вечер (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята).	до Янова 6:55 рано, 9:15 передпол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1:35 попол. (від 14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята), 3:08 попол. (від 14/5 до 30/9 вкл.) і 5:58 пополудни,
з Любіня 11:52 в ночи (від 14/5 до 10/9 вкл. що неділі і р.-кат. свята).	до Ширця 1:55 попол. (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята) до Любіня вел. 2:15 попол. (14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейський різниться ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мн. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білєти узди як і всякі инші білєти, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містєвім бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсманна ч. 9.